

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут інформаційних технологій і механотроніки
Кафедра автоматики, електроніки та телекомунікацій**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АВТОМАТИЗОВАНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИХ
ПРИСТРОЇВ ТА ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНИХ СИСТЕМ**

141БВБ.6.1

Освітній рівень	Перший (бакалавр)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	14	Електрична інженерія
спеціальність	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
Освітня програма	Електромеханічні системи автоматизації та електропривод	
Обсяг дисципліни	6 кредитів (180 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції (26 академічних години), лабораторні заняття (34 академічні годин)	
Графік вивчення дисципліни	другий рік, весняний семестр	
Індивідуальна робота	не передбачено	
Форма контролю	залік	

Координатор курсу: Захарченко Р.В., к.т.н., доцент кафедри автоматики, електроніки та телекомунікацій.

<https://nupp.edu.ua/page/profil-vikladacha-zakharchenko-ruslan-volodimirovich.html>

(21 публікація наукового, науково-методичного і науково-технічного характеру, з поміж яких 1 у НБД Scopus та 9 статей у фахових виданнях)

Мета навчальної дисципліни: формування знань і вмінь студентів стосовно використання систем автоматизованого проектування (Mathcad, Electronics Workbench, MATLAB, P-CAD) для розв'язку практичних задач із розрахунку, проектування та моделювання різноманітних електротехнічних пристроїв і електромеханічних систем.

Передумови для вивчення дисципліни: Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, набутих студентами в результаті вивчення ряду базових дисциплін загальнонаукового, інженерно-технічного та спеціального циклів на попередніх етапах навчання: «Теоретичні основи електротехніки», «Обчислювальна техніка та програмування».

Компетентності за ОПП:

- **K01.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу;
- **K02.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **K05.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- **K06.** Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- **K08.** Здатність працювати автономно;
- **K11.** Здатність вирішувати практичні задачі із застосуванням систем автоматизованого проектування і розрахунків;

- **K12.** Здатність вирішувати практичні задачі із залученням методів математики, фізики та електротехніки;
- **K17.** Здатність розробляти проекти електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного устаткування із дотриманням вимог законодавства, стандартів і технічного завдання.
- **K19.** Усвідомлення необхідності підвищення ефективності електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного устаткування.

Програмні результати навчання за ОПШ:

- **ПР05.** Знати основи теорії електромагнітного поля, методи розрахунку електричних кіл та уміти використовувати їх для вирішення практичних проблем у професійній діяльності;
- **ПР06.** Застосовувати прикладне програмне забезпечення, мікроконтролери та мікропроцесорну техніку для вирішення практичних проблем у професійній діяльності.
- **ПР07.** Здійснювати аналіз процесів в електроенергетичному, електротехнічному та електромеханічному обладнанні, відповідних комплексах і системах;
- **ПР17.** Розв'язувати складні спеціалізовані задачі з проектування і технічного обслуговування електромеханічних систем, електроустаткування електричних станцій, підстанцій, систем та мереж.

У результаті вивчення навчальної дисципліни: здобувач вищої освіти повинен знати:

- принцип дії напівпровідникових приладів, підсилювальних, імпульсних, логічних, цифрових та різних перетворювальних пристроїв малої середньої та великої потужності;
- програмне забезпечення Mathcad, Electronics Workbench, MATLAB, P-CAD.

здобувач вищої освіти повинен вміти:

- застосовувати електронні прилади та пристрої на їх основні;
- проводити аналіз електронних схем;
- здійснювати розрахункові роботи;
- кваліфіковано формулювати завдання до розробки електронної апаратури, оцінювати її сумісність з іншими електромеханічними пристроями.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Автоматизоване проектування електротехнічних пристроїв та електромеханічних систем						
Тема 1. Предмет, зміст дисципліни.	8	2				6
Тема 2. Використання інтегрованого середовища Mathcad при проектуванні електротехнічних пристроїв і електромеханічних систем.	16	2		4		10
Тема 3. Використання функцій комплексних змінних, функцій розгалуження та Хевісайда. Побудова графічних залежностей параметрів електромеханічних систем.	11	2				9
Тема 4. Розв'язок нелінійних рівнянь та знаходження оптимальних параметрів при проектуванні електричних схем і електромеханічних систем.	15	2		4		9
Тема 5. Призначення, можливості і основні компоненти системи моделювання Electronics Workbench.	16	2		4		10
Тема 6. Використання контрольно-вимірювальних приладів.	15	2		4		9
Тема 7. Використання символьних засобів Mathcad для отримання функціональних залежностей електромеханічних систем.	12	2				10
Тема 8. Автоматизоване проектування лінійних регуляторів і спостерігаючих пристроїв за принципом модального керування.	12	2				10
Тема 9. Використання інтегрованого середовища MATLAB для проектування систем.	18	2		4		10
Тема 10. Побудова бажаної характеристики системи. Канонічні форми подання об'єктів і систем. Автоматизоване проектування лінійних оптимальних регуляторів методом мінімізації квадратичного функціонала якості.	11	2				9
Тема 11. Проектування лінійних регуляторів при неповній інформації про стан об'єкта.	15	2		4		9
Тема 12. Система автоматизованого проектування друкованих плат P-CAD.	16	2		4		10

Тема 13. Інтерполяція залежностей параметрів механізмів та машин, а також екстраполяція вказаних залежностей. Проведення лінійного та нелінійного регресійного аналізу експериментальних даних при дослідженні різноманітних механічних і немеханічних систем	15	2	6	9
Усього годин	180	26	34	120

Порядок оцінювання результатів навчання

Методи контролю: поточний контроль, залік.

Всі виконані види роботи повинні відповідати **вимогам академічної доброчесності** - не повинні містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

Підсумковий контроль – залік, проводиться у формі тестування.

Підсумкове оцінювання академічної успішності здобувача вищої освіти визначається за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, заліка
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

При заповненні заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Для визначення підсумкової оцінки за дисципліну проводиться розподіл балів таким чином: 70 балів відведено на поточний контроль та 30 балів – на залік (для допуску до заліку необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

Інформаційно-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Автоматизоване проектування електротехнічних пристроїв та електромеханічних систем»;
2. Конспект лекцій з дисципліни «Автоматизоване проектування електротехнічних пристроїв та електромеханічних систем»;
3. Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисципліни «Автоматизоване проектування електротехнічних пристроїв та електромеханічних систем».
4. Правила модульно-рейтингового оцінювання знань із навчальної дисципліни.

Рекомендована література

Базова

1. Чорний, О.П. Моделювання електромеханічних систем: підручник для ВНЗ/ О.П. Чорний, А.В. Луговий, Д.Й. Родькін, Г.Ю. Сисюк, О.В. Садовий. — Кременчук, 2001. — 410 с.
2. Моделювання електромеханічних систем. Математичне моделювання систем асинхронного електроприводу: навчальний посібник / О. І. Толочко. – Київ, НТУУ «КПІ», 2016. – 150 с.
3. Основи комп'ютерного моделювання: навч. посібник / М.С. Барабаш, П.М. Кір'язев, О.І. Лапенко, М.А. Ромашкіна. 2-е вид. стер. – К.: НАУ, 2019. – 492 с.
4. Онушко, В.В. Моделювання електромеханічних систем: навчальний посібник / В.В. Онушко, Д.В. Стрижеус. – Полтава, ПолтНТУ, 2010.-81с.

Допоміжна

1. Моделювання систем: Підручник для вузів/ В.М. Томашевський. - К.: ВНУ, 2005. - 352 с.
2. Дослідження систем електропривода методами математичного моделювання: Навчальний посібник / С. М. Довгань. - Дніпропетровськ: НГА України, 2001. - 137 с.
3. Основи комп'ютерного моделювання: навч. посібник / М.С. Барабаш, П.М. Кір'язев, О.І. Лапенко, М.А. Ромашкіна. 2-е вид. стер. – К.: НАУ, 2019. – 492 с.